

САМАГАЛДАЙ КОЖАМЫКТАРЫ

Самгалдай киреримде, Саргы торгун калар мен. Сарымайга душтурууда...

САМАГАЛДАЙ

Эргим Тываа төөгүрүн ажып оршам. Эдеп-эрин бодаларга азыр бер мен. Каямгы көчүт берге үе турганым-да...

ХРУЩЕВТҮН ЧАЖЫТ ПЛЕНКАЛАРЫ

СЭКП Топ Комитетинин Бирги секретари, СССР-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы турган Никита Сергеевич Хрущев ол баян...

Мези үеи дедир ээлбес шадыр эрткир-дир. Дык-ла туруп, шагыраан-дыр мен. Мези бо кире ургаткан нымдымда...

ЛЕНИНГРАДКА ДЕРЗИН ӨЛҮРҮШКҮН. Дерзин шаа-сымаал машинасы каянар жымдап эгелээнин Сергей Кировту өлүргөнүнүн төөгүрүн...

1934 чыда партиянын XVII съездине каян кир-кип, оң делегати болуп турган үемде, 1966 делегати тарып штинден чүгө алды кижин Сталинге удуу бад-ылаан деп биске чугаалаан чүе...

Кымыр анаа удуу бад-ылаанын Сталин тодогай бад-ыны. Ыйчаарга Сталин үеинде деп биске чугаалаан чүе...

ОЛЧА Романдан эге

Шак бир боюнун харва-дыл үрөдөнүшкөн ооган. Оол оргозганын дүжүрүп алган кининг бижени бир ийнеге...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Сенни ангаарына өө-диз каар дээр кижин мей ийин, аал. Чорун чымаар чогушуп-ла турар чүе-дир...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

— Динтир, кижин дайнар көрөм. Сам — деп, кадай миченде...

— Ийе, ийе, дайнапай та-нын, өмөс — дээш, Самбуу тарапны аянчы шопуактап хамый өткисел...

векерин ачылаан кижин мен, ийе адылган боор болган чүе...

— Ээ, огулум, эшка мрян херек бар бе. Болааган көр-үдүңүзүсө, нежени олар ха-йылар-ла ийири — дээш...

Самбуу база-ла дүжө ха-лаан. Ашакты коопа турарга, чүе сочмаар, бучинаар ий-чүе тейлээр, бир-не чүе си-мыраннын каар аайылган...

— Чүтүкү кижин төмөк ий-гөш, бо кола парчы сүзгөн сал — деп, эшка ийткалар, үлүмчүлөөр — Хүн ам-ла өөт чыкканын, Ийр баян ден-дөт тпн, Бичин ояпайткан — олар четтин, Мичан кайдыр-да...

Самбуу каш башкап-ла тай-ганын көчүтүчү деп килан кара сүтүгө баян чөдө бөпө...

— Ээ, ийнегин дүжө эө-дүткөн бааында дикир бө-лөгөй, ашак уулаан-да, бо-дуган-ла ийири, калчан бажы үеитпн алаан, бидирер-бил-

— Ма, аал, бетинде баа-ды, Чамын сымарынаан чөткөсү кижин чынес чүе, огулум...

Солун кижилер дугайында

кавога, канчап өлөсөңкүл, найгаас боор. Караан дүй шөрдий алгаш беэин чүтү-дүл чүрүп каар.

Кайгамчык эртинде деп эл-де солун чүрүткүчү кыстыр кенепт Уенин иштиге-ле кы-рыл калптар ажылаар Дык-ханы уталак, тай-хай болуш-кунунары көкөткөм тарап...

Оң кайгамчык шөвөк тара-пын бир караан эзелет чүр-түтүп жезген. (Ол бичи чап үезинде чүрүк чүрүктөнүн база көргүзүп коору). База бир солун таланттын — Япо-ниянын Окинава орду орту-дулау тывыккан чөөн чүк удуларымны бот-камгаалын атгалдыр каратынын чам-дык ардаларын ажылаан били-он, ову синега-лаа көргүзүп, харыя-лаа өөрдөп шыдарын кижин кайгаар. Сиенга база-ла Шенирин боюнун чогаат-кай аялганы чыгылыны кээр-хостугу додуну караш шим-чөшкөнөөр, холга чөсөп чок камгалдырманын атгаларын көргүскөн гимаагыла, хол, буттун аваныр «халааш-кынар» алтырмышаан, көргүзгө көрүштү-дээ. Коң-чүт «туралы» эзелет беэин «сестип» болуп хире. Моолга караты артамын баштай шы-жыян, райды четкен кыстар-нын бирөөнү — база-ла Эөөр, Шыдаар кыс, болуу-дээ камга-

Талантымы тыва чүрүкү кыстын солун оюнун көрүп, чүрүктөрүн магадаан бо бичи чүтүлү бижиме. Ыйчаарга ховар салым-чага-нын дундизмине тыва чөтүм дегин, оң чогаалдык салы-мынын бир өтүндүрбас не-зин болуп боор деп магадети.

— Борис КАЗЫРКПАР МЕНЧУ-ТАЙГА район.

Каткы бажы каткан эвес

ААЛЧЫ

Бичежек кара кап туткан анык эр автобустан дүшкөс, дат белинде аалче угай ба-зыкан. Даштыга турган ирей, кадай митарын тай деп, аалчымы эзелет туруп алганыр. Өтте кирип келгенер. Оуну тырттып каан окужа-та семс той эдын дүлген быда оларын манал турган, Кежик аялду шупту кыл-дынган. Аалчымын ламынын акым-даа аяктыкан, келген эрини кылды акым-ла ил-де, боауну кылды туттууну оларуура-ла коңчут. Дашка-ларын бир догандыр дугу-рааналкан, лашта элти эскел, тавактарга үдөй сал-тыгылаш, аяктага быдаанын куткулдупкан. Өгүнү эзелди-даа кеменин кирпикен, а чүгө аалчымы эшка эрини беэин дээсеп эөт беэин тут-пак кижин боор-тур.

— Чеменин, огулум, кемин соой бээр — деп, ашак, кадай соңкут-мурун; салгыш човап, элчөкчүлүк чугаалаанар.

— Мындык чүе апкымда боскумбе өске чүе ашпастай бээр паңчылдык төл боор мен

Бодалгагыт тывыктыктар

Кым мурнай тыварыл?

1. Кежек дөргүн теректер баштарыга кушактар кыял хонупкан. Бир терекке ийи-ки кушак оларура бир те-рек артып каар, а бир терек-ке бир-бир кушак оларура бир кушактын оларура терээ чок болу бээр. Шупту каш

КРОССВОРД

Grid for crossword puzzle with numbers 1-36.

ДООРА ДУРГААР: 7. Бик-Кемде чер аям. 8. Өнүрле хол. 9. Тыва уластун ирмиз. 13. Кургат чалаң үнүштер, бу-дуктар. 16. Каа-Хемин ахы-ры. 17. Хаанарың удуу ла-маларың тускай бөгү. 18. Аажок удуу семс алаң. 19. Шай артымың. 20. Туура, достамал олурагын бир хемин. 21. Муну көк чапан мияш. 22. Кышкы тускай хеп. 25. Хүрээ-тиң ажалдыктың. 27. Шыдырага Тывагай каш Дашыр чөмөлүнү. 28. Сурагал-тыва хөмөйгү. 29. Төсө ко-даның баштыгы. 32. Откра-ж болуштук. 33. Итирж. 35. Бай-Тайгал, хем. 36. Сурагым аңгал чогаалым. УЗУН ДУРГААР: 1. Өртем-

ШЕДЕВР ПРОГРАММА

ПОНЕДЕЛЬНИК СЕНТЯБРЬ 27 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

ВТОРНИК СЕНТЯБРЬ 28 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

СРЕДА СЕНТЯБРЬ 29 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

ЧЕТВЕРГ СЕНТЯБРЬ 30 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

ПЯТНИЦА ОКТЯБРЬ 1 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

СУББОТА ОКТЯБРЬ 2 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

ВОСКРЕСЕНЬЕ ОКТЯБРЬ 3 БИРГИ ПРОГРАММА «ОСТАНКИНО» канал

КИНО Сентябрь 25-те «НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10.

(Сентябрь 27-ден октябрь 3-ке чедир)

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ИНИГИ ПРОГРАММА «РОССИЯ» канал 8.00 Мелзээр. 8.20 «Автомиг».

ВИДЕОЗАЛ: «Кайта шиндилге күш чогула» 10.00, 12.20, 14.30, 17.20 шактарда.

«Тыва» канал 18.55 «Хунуулаан бийир». 19.05 «Факт». 19.20 «Төгөрүк стол».

«Тыва» канал 18.55 «Хунуулаан бийир». 19.05 «Факт». 19.20 «Төгөрүк стол».

«Тыва» канал 17.30 «Факт». 17.45 «Чарладалар».

«Тыва» канал 18.55 «Факт». 19.10 Самгад-галды суурун 220 чылынга тураскааткан байырдалан репортаж.

«Тыва» канал 17.50 Мультифильм. 18.00 Парламент шагы.

«Тыва» канал 17.50 Мультифильм. 18.00 Парламент шагы.

«Тыва» канал 17.50 Мультифильм. 18.00 Парламент шагы.

ВИДЕОЗАЛ: «Гладнатор» 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 шактарда.

Мөрүттүнген хунуулар-биле.

Бистия инак авазыс Майя Доклак-оолова МОНГУШ сентябрь 29-та 53 харлаар. Ол бистерини—7 кыстык болгон 1 оолдуң инак авазы база 5 чаштарын кыргы-аавы боюн турар.

Хүнүтүкел-биле уруглары: Марина, Урана, Чечена, Римма, Мюта, Уляна, Сай-Суу, Аяс.

Чарлалдар Бюрозу

СИЛЕРНИН КАПИТАЛЫНАР ИДЕГЕЛДИГ КАДАГАЛАЛДА!

«Время-Инвест» компания силерни капиталынары идегелдик камгалаң-кадагалар болгаш силерге улам-на улгаттыр көвүдөлдү бээр.

Бистин адресивис: Кызыл, Красноармейская куудумчузу № 170-63. Телефон № 2-48-24.

«Автоматизин» дээр тускай автомашинаны, кожар дери-херекселдерин (тергеилең, ялийр, сипен кезикчин, дым-баштар, яер чарар херекселдиң култиватор) КМЗ-012 биче тракторун; «Лисья-15» электрин плитазын, «Лисья» электрия-жэ плитазын салдыр турар.

Тываниң хамбар инитилең «ДУНГУР» бо чылдың октябрь 2-де 10 шакта Тываның бугу хамбарынын улуг хурдун болурун чалаан тур.

«Чыгыр чери»: Кызыл хоорай, Ленин куудумчузу, бажың № 41.

Хову-Аксиния Култура ордузунун 20 чыл болганынга тураскааткан байырды кезжезе кээп киржирине апаз ажылдап-ла турган бугу кижилерин болгаш уран чучу ажылдакчыларын, көрүдөлдү киржикчилерин — ботты-ынтыр артистерин бо чылдың октябрь 2-де 17 шакта келерин чалаан тур бис.

Сүт-Хөл районун Алдан-Малдыр шкөөзынын 50 чыл оюнга тураскааткан «Сеткилдиң хамбарында» деп ачы-дуза марафонунче шкөөланын бүтүл чылдарда доозукчуларын болгаш апаз ажылдап турган башкыларын, а ол ишкени апаз-нелерин бо чылдың октябрь 9-та 10.00 шакта келерин чалаан тур бис.

Чел-Хөл районун Хову-Аксиния № 2 ортумак шкөөланын ачы-ангы чылдарда доосканарын, апаз башкылар чорай-ларын бо чылдың октябрь 8-те боор, 14.00 шакта эгелээр ачы-дуза марафонунга кээрин чалаан тур бис.

ШКОЛА КОЛЛЕКТИВИ ОРНАП ТУР БИС

Кызыл хоорайнын муңуу талаан микроайонунда ийги кызта ийи өөздүң чагай-жила кылдыгын квартираны хоорайнын төүөлө шак-ла

Хүниң-не байырла. 19.10 «Кохинур» болгаш «Рейсинка» 19.40 Видеопозитив. «Федор Тютчев» 20.00 Мелзээр. 20.20 Спортчу карусель.

1993 чылдың сентябрь 26-да кезээкчинин 18.00 шакта Тыванын В. Ш. Кек-сол аттыг илти театрынга сурагыл ыраажы

1993 чылдың октябрь 2-де Чоюн-Хемчик районун Бажы-Алаак ортумак шкөөланын тургустуныныла бээр 60 чыл оюн таварыштыр ачы-буян чедирлеленин марафонун ортанизаст арттыр. Ол шкөөланы доозукчуларын, апаз ажылдап чораян башкыларын, аалчыларын чалаан тур бис.

Марафон эртеннини 10 шакта эгелээр. ШКОЛАНЫН ДИРЕКЦИАЗЫ

Бурат чаңгис чер-чурттулар аныыр ажыл-агый черин коочун амжалдычыны чораян

Капп Александрович БАШАНОВТУҢ

61 харлымын, 1993 чылдың сентябрь 19-та, айкыл-халаан таварышкы мөөнени аманатташкан, оң өнүң илти Елизавета Васильевна болгаш оолдар Александр болган Алексейе ханы кажымылды ийергелен тур.

АГАР САНЫ: «Тыва соонган» № 363505.

Солун Россия Федерациянын Тараалга болгаш медээлер министрствотунун «Тыва» ардагалык, медээлерин госту чоруч «Тыва» ардагалык Тывада хайгаарла чечинче бүүрүктетинген.

Бүрүктетинген аугары — Т-0007

Солунда паразиттин чыгарылыш материалдарын авторлары болгаш редакциянын туружу-биле агулуппа барын болар Алыттыгын фактыларын, саньяр болгаш аске-апаз амынгаларын дээр авторлар боттары харымсагалыг.

Тыва Республиканын Инак алаак болгаш информатив министрствотунун типогрфиялык Кызыл Шетиники болгаш Крайнең куудумчу

«Кам» № 1.

«НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шактарда.

«ОТЧУГАШ»: Кино чымдыгы 9.00 шакта: «Чамдыкта олар ээн кээрлер» 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30 шактарда.

«НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шактарда.

«НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шактарда.

«НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шактарда.

«НАЙБРАЛ»: «Бскиени мага-будуна» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40 шактарда.